

A Pécsi Ítéltábla a 10. sz. Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Dobos Pál ügyvéd, ügyvédi iroda címe) által képviselt **felperes neve** (felperes címe) felperesnek - a dr. Keller András ügyvéd (ügyvéd címe) által képviselt **alperes neve** (alperes címe) alperes ellen kártérítés megfizetése iránt indított perében - mely perbe az alperes pernyertessége érdekében a dr. Hergert Ibolya ügyvéd (ügyvéd címe) által képviselt alperesi beavatkozó (alperesi beavatkozó címe) beavatkozott - a ...Törvénytörvény 2017. január 31. napján kelt, 37. számú ítélete ellen az alperes 38. sorszámu fellebbezése folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét - fellebbezett részében - helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 95.000 (kilencvenötezer) forint másodfokú eljárásban felmerült perkiöltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

Indokolás

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a felperes házastársát, K. J-et 2015. február 17-én az alperes kórház ideggyógyászati osztályára szállították, mert zavart volt. Itt az éjszaka folyamán az ágyából többször kikelt, és a folyosón bolyongott. 2 óra 40 perc körül - miközben az alperes alkalmazottai kísérték - elesett, a fejét beütötte, füle vérzett. Az ágyába az osztály alkalmazottai helyezték vissza. Az ügyeletes orvos megvizsgálta, térben és időben dezorientáltak találta. 3 óra 20 perckor 100 ml mannisolt kapott infúzióban, ágyrácsot helyeztek fel, karjait rögzítették. A beteg 6 óra 30 perckor eszméletlen volt, de csak 7 óra 30 perckor végeztek nála koponya CT vizsgálatot, amely a nyakszirttáj repesztett sebzését, az agy mindkét oldali homloklebenyének és a bal halántékfali lebenyének zúzódásait, valamint a kemény burok és lágy agyhártya alatt vérzést és a bal oldali középső koponyagödörre terjedő koponyaalapi törést állapított meg. A traumatológiai osztályra helyezték át, majd 9 óra 20 perckor súlyos tudatzavart észleltek nála, ezért idegsebészeti konzíliumot követően sürgősséggel a kaposvári kórház idegsebészeti osztályára szállították. 2015. február 21-én este elhunyt.

A felperes keresetében kérte, állapítsa meg a bíróság, hogy az alperes megsértette az egészséghez és a családhoz fűződő személyiségi jogait, alkalmazottainak K. J. balesetének bekövetkeztében és az azt követő ellátásával összefüggésben elkövetett mulasztásaival és ezért 5.000.000 forint sérelemdíj és járulékaiknak megfizetésére kérte kötelezni az alperest.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Előadta, hogy K. J. ellátása során az elvárható intézkedéseket időben megtette, a megfelelő ellátást nyújtotta. A beteg fokozott vérzékenysége hozzájárult a koponyasérülés súlyosságához, továbbá a meglévő súlyos betegségei a komplikációk kialakulásához. Az ápolószemélyzet a balesetet elhárítani nem tudta. A követelést összecszerúságában is eltúlzottnak találta, mert K. J. természetes kór okú betegségei is igen súlyosak voltak.

Az alperes pernyertessége érdekében fellépett beavatkozó szintén a kereset elutasítását kérte. Vitatta annak jogalapját, és rámutatott arra, hogy K. J. élete abban az esetben sem lett volna bizonyosan megmenthető, hogyha időben elvégzik a szükséges vizsgálatokat.

Az elsőfokú bíróság ítéletével megállapította, hogy az alperes K. J. 2015. február 17-i beszállítását követően a betegellátás során, majd az intézményben 2015. február 18. napján bekövetkezett balesetével összefüggésben tanúsított gondatlan magatartásával, késedelmes betegellátással megsértette a felperes egészséghez fűződő személyiségi jogát, ezért kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperes részére 3.000.000 forint sérelemdíjat, továbbá ennek 2015. február 22. napjától a kifizetés napjáig járó törvényes mértékű késedelmi kamatát, valamint 188.000 forint perköltséget.

Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásában kifejtette, hogy az alperes gondatlanul járt el, amikor a megfelelő betegfelügyeletet elmulasztotta, a beteg zavart állapota miatt indokolt rögzítést nem megfelelően alkalmazta, és abból a beteg ki tudott szabadulni. A perben kirendelt igazságügyi orvosszakértői vélemény alapján megállapította, hogy K. J. halálához egyértelműen az esés következtében elszenvedett koponyaüri sérülések vezettek. A fülvérzés jelentkezésekor fel kellett volna merülnie a beteg ellátó személyzetben a koponyasérülés lehetőségének. Jelentős rizikótényező volt az is, hogy a beteg tartósan véralvadásgátló gyógyszert szedett. Mindezekre figyelemmel sürgős CT vizsgálat elvégzése lett volna indokolt, de erre csak késedelmesen került sor. A CT vizsgálat késedelmes elvégzése és a késedelmes idegsebészeti konzílium miatt a beteg túlélési esélyei csökkentek. Tény, hogy az időben elvégzett vizsgálat és konzílium esetén sem bizonyos, hogy K. J. élete megmenthető lett volna, azonban esélyeit az időben elvégzett vizsgálat és beavatkozás javíthatta volna. Így a késedelmes és nem szakszerű ellátás nem felelt meg az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.) 77.§ (3) bekezdése szerinti elvárható gondosságnak.

Az alperes magatartása következtében a felperes házastársát elvesztette, emiatt sérült a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (továbbiakban: Ptk.) 2:42.§-ának (1) bekezdésében említett magán- és családi élethez fűződő személyiségi joga. Ez megalapozza a Ptk. 2:52.§ (3) bekezdésében írt sérelemdíj iránti igényt, amelynek összegét a felróhatóság mértékéhez viszonyítva 3.000.000 forintban állapította meg. A haláleset időpontjától a Ptk. 6:532.§-a és 6:152.§-a (helyesen: 6:48. § (1) bekezdés) alapján rendelkezett a késedelmi kamatról. Az alperest a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (továbbiakban: Pp.) 81.§ (2) bekezdése alapján kötelezte perköltség fizetésére.

Az elsőfokú ítélettel szemben az alperes nyújtott be fellebbezést, amelyben annak megváltoztatását és a kereset teljes elutasítását kérte. Előadta, hogy az alperes tevékenysége és K. J. halála között ok-okozati összefüggés nem áll fenn. Az ápolók gondossága ellenére a beteg nem várt megbotlása és elesése okozta a halálos kimenetelű sérülést. A baleset bekövetkeztében az alperes alkalmazottai nem hatottak közre. Az elhunyt élete abban az esetben sem lett volna bizonyosan megmenthető, ha az alperes az igazságügyi orvosszakértő véleményében írt elvárható gondosságot nem sérti meg. A

követelést összegében is eltúlzottnak tartotta, legfeljebb 1.000.000 forint sérelemdíjat tartott szükségesnek és arányosnak a felperest ért gyász kompenzálására a kereset jogalapjának megalapozottsága esetére. Hangsúlyozta, hogy K. J. idős korú, rossz egészségi állapotban lévő beteg volt, akit már otthonában családtagjai nem tudtak ellátni.

A beavatkozó az alperes fellebbezésének teljesítését kérte.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte helyes indokai alapján.

A fellebbezés alaptalan.

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásból a másodfokú bíróság mellőzi, hogy K. J. az alperes alkalmazottai az elesést megelőzően lekötözték, és a rögzítésből szabadult ki. T.P. és P.J. tanúk vallomása, valamint az ápolási dokumentáció szerint az elesést követően rögzítették K. J. karjait. Pontosítja a tényállást annyiban, hogy az elesés után K. J.-nek nem a füle vérzett, hanem a füléből vér szivárgott.

Kiegészíti a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást annyiban, hogy K. J. a kórházba történt beszállításakor 71 éves volt. A beszállítására zavart állapota miatt került sor. Azt megelőzően önmaga ellátására képes volt, aktív életet élt, a kertben is dolgozott (12. számú jegyzőkönyv, felperes előadása, 17. számú jegyzőkönyv, K.J. tanú és 36. számú jegyzőkönyv, K.F. tanúvallomása).

A fentiekkel kiegészített tényálláshoz képest is helytálló jogi következtetésre jutott az elsőfokú bíróság, és - fellebbezett részében - helyes az érdemi döntés is.

Alaptalanul állította az alperes, hogy az alkalmazottai eljárása és a felperest ért sérelem között az okozati összefüggés nem áll fenn. Bár kétségtelenül nem az alperes alkalmazottai okozták a balesetet, kellő körülményekkel annak bekövetkeztét megelőzhetnék volna. A beteg zavart állapotára is figyelemmel a helyes eljárás az lett volna a folyosón kóborló, túlsúlyos beteg esetében, ha őt nem kézi erővel, hanem segédeszköz (pl. tolokocsi) igénybe vételével segítik vissza az ágyába. Helyesen állapította meg ezért az elsőfokú bíróság, hogy a baleset bekövetkeztében is megállapítható az alperes terhére mulasztás.

Emellett kétségtelen tény, hogy az elesést követően K. J. füléből vér szivárgott. Az igazságügyi orvos szakértő véleménye (Kaposvári Törvényszék 19.P.20.725/2015/26.) alapján egyértelmű, hogy e tünetből fel kellett volna merülnie a koponyasérülés lehetőségének. A külső hallójáratból történő vércsorgás a koponyaalapi törés egyik fontos jele. Ez alapján pedig a koponyaüri sérülés lehetőségére gondolni kell. A fejtraumát követően a koponyaüri vérzés kialakulása szempontjából jelentős rizikótényező az is, hogy a beteg tartósan véralvadásgátló gyógyszert szedett, amiről a vizsgálatot végző orvosnak nyilvánvalóan tudnia kellett. Az a körülmény pedig, hogy a beteg az elesést követően kérdésekre nem válaszol, dezorientált, továbbá a történetekre nem emlékszik, szintén fontos figyelmeztető jel lehet. Az ügyeletes orvos éjszaka 3 óra 20 perckor a beteg megfigyelését írta elő, de az ápolási dokumentációban a betegről reggel 6.30-ig semmilyen bejegyzés nem szerepel, holott a beteg állapotát a korlátozó intézkedés (karok ágyhoz rögzítése) miatt is folyamatosan felügyelni kellett volna. Az elesést követően észlelt klinikai tünetek (fülből vérfolyás) és a beteg állapotváltozása (kontaktusba nem vonható, történetekre nem emlékszik) alapján CT vizsgálat elvégzése és az idegsebészeti konzílium nyomban szükséges lett volna. Amennyiben

ezekre 1-1,5 órán belül sor került volna a beteg az esemény után sürgősséggel az idegsebészeti osztályra kerülhetett volna.

Az orvos szakértő véleménye szerint az időben elvégzett CT vizsgálat és idegsebészeti konzílium esetén sem lett volna bizonyosan megmenthető K. J. élete, azonban a beteg túlélési esélyeit javíthatta volna. Az alperes magatartása tehát nem felelt meg a vele szemben az Eütv.77.§ (3) bekezdésében meghatározott elvárható gondosság követelményének sem a baleset elkerülése, sem a bekövetkezése utáni ellátás során, ezért nem tudta kimenteni magát a felelősség alól. Felelőssége nemcsak a gyógyulási esély elvesztése, hanem a sérülés bekövetkezése miatt is fennáll.

Az alperes súlyosan felróható módon járt el, amikor a nyilvánvaló tünetek észlelése ellenére nem nyújtotta a megfelelő ellátást a felperes házastársának. Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg K.J. tanú és K.F. tanú vallomása alapján, hogy a felperes élete alapvetően megváltozott házastársának halálát követően: magába fordult, otthonról nem mozdul ki, hangulatingadozásai vannak. A 71 éves, kertben dolgozó, korához mérten még aktív életet élő K. J. nem szenvedett olyan betegségben, amely miatt közeli halála lett volna várható. Halálát az alperes kezelése idején történt elesés és az azt követő gondatlan ellátás okozta. Ha az alperes alkalmazottai gondosan járnak el, a felperesnek meg lett volna az esélye arra, hogy még hosszú évekig együtt élhessen házastársával. Ezért a 3.000.000 forint sérelemdíjat a másodfokú bíróság is szükségesnek és arányosnak tartotta a felperest ért sérelem kompenzálására. Az alperes által e körben felhozott érvek iratellenesek.

Itt utal a másodfokú bíróság arra, hogy a Ptk. 2:43.§ a) pontja szerinti egészség és b) pont szerinti magánélet, illetve családi élethez fűződő személyiségi jogainak megsértését érvényesítette a felperes. Az elsőfokú bíróság határozatának rendelkező része és indokolása nem áll összhangban, mert a rendelkező rész csupán az egészséghez fűződő személyiségi jogról határozott, míg az indokolásból az derül ki, hogy a felperes magán- és családi élethez való jogának sérelmét is megállapította a bíróság. Mivel azonban az elsőfokú ítéletnek ezt a rendelkezését egyik peres fél sem támadta, a másodfokú bíróság e körülménnyel nem foglalkozhatott. A Pp.253.§ (3) bekezdése értelmében a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét csak a fellebbezési (csatlakozó fellebbezési) kérelem és a fellebbezési ellenkérelem korlátai között változtathatja meg.

Tévesen érvelt a felperes azzal, hogy az alperes nem bizonyította a perben a Ptk. 6:142. §-ban írt kimentési feltételek fennállását. E körülmények bizonyítása az alperest nem terhelte. Kétségtelenül szerződéses jogviszony állt fenn a beteg és az egészségügyi szolgáltató között, azonban az Eütv. 244. § (2) bekezdése szerint az egészségügyi szolgáltatásokkal összefüggésben keletkezett kárigényekre, illetve a személyiségi jogsértések esetén követelhető igényekre a Ptk-nak a szerződésen kívül okozott kárért való felelősségre, valamint a személyiségi jogok megsértésének szankcióira vonatkozó szabályait kell megfelelően alkalmazni.

A fentiekre tekintettel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság érdemben helyes ítéletét helybenhagyta a Pp.253.§ (2) bekezdése alapján.

Az alperes sikertelenül fellebbezett, ezért a Pp.78.§ (1) bekezdése értelmében köteles viselni a felperesnek a másodfokú eljárásban felmerült perköltségét, amelyet a másodfokú bíróság a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3.§ (2) bekezdés a) pontja és (5) bekezdése, valamint 4/A.§-a alapján, ÁFA-val együtt 95.000 forintban állapított meg. Az alperes illetékmentes, ezért a fellebbezésre feljegyzett illetéket a Magyar Állam viseli az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 5.§ (1) bekezdés c) pontja, 4.§ (1) bekezdése,

valamint a 74.§ (3) bekezdése folytán alkalmazandó 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13.§ (2) bekezdése és 14.§-a szerint.

Pécs, 2017. szeptember 8.

Dr. Szentpéteriné dr. Bán Erzsébet s.k. a tanács elnöke, Dr. Vogyicska Petra s.k. előadó bíró,
Gáspárné dr. Baranyabán Judit s.k. bíró